Ny bog om De bornholmske Jernbaner af Bent Boesen omhandlende driften på banerne er udkommet.

En meget interessant bog med nogle meget fine fotografier. Kan absolut anbefales.

Allan Pihl Hansen

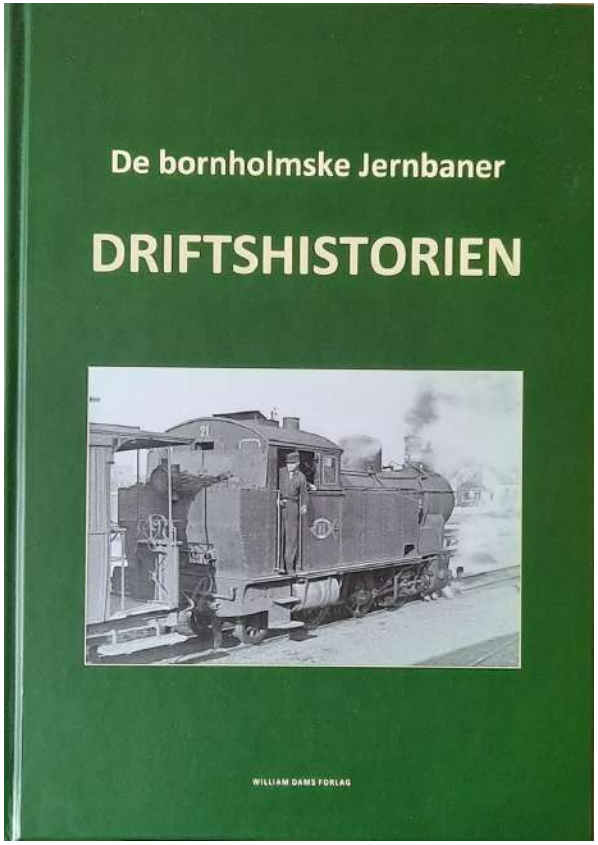

Ansvarshavende redaktør:
Allan Pihl Hansen
Tlf. 5649 3544
Telegrafstien 3, 3730 Nexø
whippetmodel96@gmail.com

Deadlines:
Marts nr. = 25. feb.
Sept. nr. = 20 aug.
Nov. nr. = 20 okt.

Tryk: FT-TRYK, Horsens.

BMV-NYT

NR. 126 DECEMBER 2022

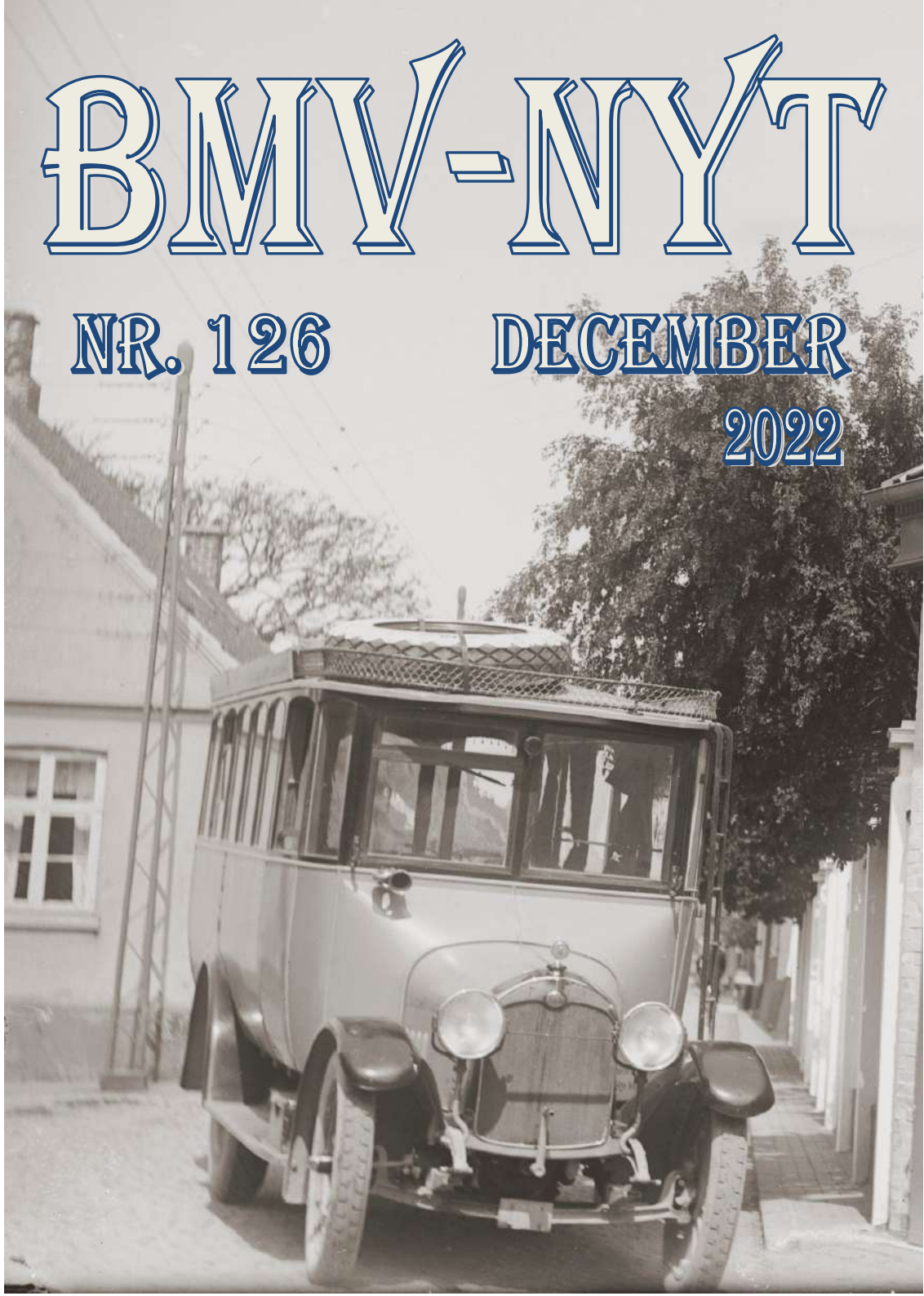

BESTYRELSEN:

Formand: Palle Kejlstrup, tlf. 4011 4474

E-mail: palle@pallehus.dk

……..

Næstform.:Bent Oldenborg, tlf. 2396 1969

E-mail: bent.oldenborg@gmail.com

……..

Kasserer: Benny Nielsen, tlf. 2173 7935

E-mail: tidshvile@outlook.dk

……..

Sekretær: Torben Nielsen, tlf. 6172 4980

E-mail: torben24nielsen@gmail.com

……..

Bestyrelsemedlem:

Henning Ipsen, tlf. 2913 6550

E-mail: jella@mail.dk

……..

Supp.: Niels Kuhre, tlf. 2892 0557

E-mail: commodore_71@hotmail

Bornholmske vognmænd

til 5 personer.

Boede i Lobbæk.

Vognmand Johannes Christian Kofoed f. d. 29. sept. 1894 i Vestermarie sg. Uddannet som mejerist og kontrolassistent.

Forretningen etableredes d. 15. okt. 1926, og der blev samtidigt drevet landbrug.

Flg. Vogn i drift i 1937:

I 1345 Willys Knight årg. 1928, 60 Hk, 1200 kg, 7 personer.

Han boede i Rø.

En sommerdag på ”Brændesgårdshavens” parkeringsplads.

Bornholmske vognmænd

Forretningen etableredes i 1924 af vognmand H. Sørensen med en Chevrolet lastvogn. Overtaget af J.B. Kofoed d. 19. maj 1932.

Flg. Vogn i drift 1937:

I 1640 Chevrolet årg. 1930, 60 Hk, 1500 kg, last 1700 kg.

Forretningen havde kørsel for Bornholms Jernbaneselskab.

Sletten 5, Rønne.

Vognmand Hans Andreas Nielsen f. d. 11. nov. 1876 i Knudsker sg. Søn af J. Nielsen. Uddannet som landmand.

Han etablerede sin forretning 1. januar 1923 med en åben Citroën A personbil årg. 1919, som udskiftedes med en Chevrolet personbil årg. 1925. I 1927 anskaffedes en Chevrolet Sedan og atter en ny vogn i 1929.

Flg. Vogn i drift i 1937:

I 733 Chevrolet årg. 1932, 60 Hk, 1400 kg, 5 personer.

Svanekevej 56, Rønne.

Vognmand Johannes Olsen f. d. 15. april 1901 i Vestermarie sg., søn af skovløber Magnus Olsen. Uddannet som snedker.

Han etablerede sin forretning i 1924 med en Dodge Brothers personbil årg. 1919. Vognmandskørslen drevet som bibeskæftigelse indtil 1928. I 1930 anskaffedes en Chevrolet personbil årg. 1927.

Flg. Vogn i drift 1937:

I 1604 Chevrolet årg. 1930

INDHOLD

Nyt fra bestyrelsen	**side**	**4 - 7**
Juleafslutning	**side**	**8**
Velkommen til	**side**	**9**
Indkaldelse til Generalforsamling	**side**	**10**
Sommeren´s arrangementer	**side**	**11 - 19**
Milners rutebiler	**side**	**19 - 24**
De findes stadig	**side**	**24 - 26**
Swift 1914	**side**	**27 - 28**
Bornholmske vognmænd	**side**	**28 - 31**

Forside: Se Milners rutebiler…….

Julemanden har travlt. Derfor har han taget sin MGTD i brug.

Vi ønsker alle ”EN RIGTIG GOD JUL samt ET GODT NYTÅR”.

NYT FRA BESTYRELSEN

Kære medlemmer i BMV

Efter en dejlig sommer står vinteren for døren og vi i bestyrelsen er så småt gået i gang med at planlægge aktiviteterne til det kommende år, og her kan vi godt bruge lidt indput fra jer medlemmer, så hvis I har nogle idéer til kommende medlemsmøder, foredrag, garagebesøg, virksomhedsbesøg, køreture etc. så kontakt venligst en af os i bestyrelsen, så skal vi prøve at se om vi kan opfylde jeres ønsker. Så I må godt lige lægge hovederne i blød!

Igen i 2022 har vi mistet nogle af vore gode gamle medlemmer der er afgået ved døden, men sådan er det jo med den gennemsnitsalder som vi jo har her i klubben. Til gengæld har vi også fået en del nye og yngre medlemmer og det er jo særdeles glædeligt. Det er jo netop dem, der ad åre skal overtage ansvaret for driften og fortsættelsen af BMV som en klub for alle med interesse for motorer og mekanik. Derfor er det også meget vigtigt at vi bliver bedre til at tage os af vore nye medlemmer og få dem til at føle sig velkomne til både klubmøder og alle vore arrangementer, samt at der er arrangementer og køreture for alle – også de nye veteran og klassiske køretøjer.

Det kræver en indsats af alle, både for os i bestyrelsen, men også at vore øvrige medlemmer hjælper og tager vel i mod de nye, så BMV netop bliver en

Bornholmske vognmænd

Vognmand Ejnar Christian Frederik Ipsen f. 23. maj 1898 i Vestermarie Sogn, søn af snedker Lauritz Ipsen, gift d. 11. nov. 1921 med Jenny Elisabeth f. Andersen.

Vognmanden etablerede sin forretning d. 1. dec. 1930 med en Ford personbil årg. 1923, som udskiftedes med en Chevrolet personbil årg. 1926 i 1931. Samme efterår udskiftedes den med en Chevrolet personbil årg. 1930.

Flg. Vogn i drift i 1937:

I 1600 Essex årg. 1930. 60 Hk., 1400 kg til 7 personer.

Nylars Forsamlingshus pr. Køllergård.

Vognmand Jens Kofoed Ipsen, f.d. 2. juli 1904 i Vestermarie sogn, søn af vognmand Jens P. Ipsen, ugift.

Forretningen etableredes i 1929 med en Ford personbil årg. 1924, som udskiftedes med en Chevrolet årg. 1928.

Flg. Vogne i drift i 1937:

I 1223 Chevrolet årg. 1930, 60 Hk, 1500 kg, last 1700 kg.

I 1653 Essex årg. 1931, 60 Hk, 1200 kg, 7 personer.

Medlem af bestyrelsen for Rønne Vognmandsforening. Vestermarie pr. Lobbæk.

Vognmand Jens Brandt Kofoed f. d. 8. aug. 1905 i Bodilsker sogn, søn af gårdejer J. Brandt Kofoed, gift d. 10. okt. 1933 med Sonja, f. Stenberg Nielsen.

Maskinarbejder i Rønne 1919 - 1923 og maskinmester 1923 - 1931. Lillebil vognmand fra 6 . April 1931.

rum har i dag en Swift 1913 stående og jeg er usikker på, om de erhvervede den i 1955. Gjorde de det, har Svend uden tvivl besøgt dem.
Svend fremstillede en meget detaljeret arbejdstegning i 3 eksemplarer – sådan for en sikkerheds skyld. Teknisk Samling har fået det eksemplar, som Kaj Erik Boesen har opbevaret i alle årene.

Med tegningen var Svend klar til at opbygge sin Swift fra bunden. Det blev gjort med en omhyggelighed og akkuratesse, som sjældent ses. Jeg har fået flere beretninger fra personer, der kendte og har fuldt Svend.

Pladerne til karrosseriet bukkede han selv på nogle af de bornholmske fabrikker, han samarbejdede med. Chassisrammen fik han svejset i rustfrit stål, så han ikke skulle tænke på, om den begyndte at ruste igen, og han allierede sig med en sadelmager, der kunne lave nyt indtræk til bilen.

På Bornholms Tekniske Samling er vi rigtig glade for at kunne fremvise Svends Swift og naturligvis ligger der en mappe med historie om Svend og Swiften.

Bornholms Tidende og Veteranposten har gennem årene bragt beretninger om Svend og Swiften.

Flemming Vibe – Bornholms Tekniske Samling

Bornholmske vognmænd

Vognmand Christian Hjorth f.d. 30. juni 1894 i Viborg. Uddannet landmand. Forretningen etableredes i 1922 af nuværende ejer med en ny Ford Lastbil, men fra 1925 anskaffedes en Chevrolet lastvogn, og i 1928 en ny vogn af samme mærke.

I 1937 flg. vogn i drift:

I 527 Chevrolet 1933, 60 hk, 1800 kg., last 2500 kg.

Storegade 76, Rønne.

klub for alle. Så husk at være over for andre, som du ønsker at de skal være over for dig!
Med hensyn til vort arkiv, så får vi stadig så mange tidskrifter o.lign. som vi umuligt har plads til at opbevare og derfor har bestyrelsen besluttet at en del af de udenlandske magasiner og andre dubletter, vil blive lagt ud på bordet lige indenfor i salen, hvor vore medlemmer så kan tage dem de har lyst til, til evig arv og eje.

JULEAFSLUTNING.
Torsdag d. 8. dec. kl. 18.00 BMV afholder juleafslutning med spisning og julebanko med mere i klubhuset på Mulebyvej 13, Derfor vil vi gerne invitere vore medlemmer til afslutningsmiddag med flæskesteg og Ris A La Mande kl. 18.00. Det koster kr 145.- pr. pers. excl. drikkevarer. Max. 60 personer. Tilmelding efter først til mølle osv. osv. til Palle på tlf. 40114474 eller palle@pallehus.dk.

Her kunne vi godt bruge lidt hjælp til anretning og skæring af stegen, fylde fade op, skylle af med mere... OG VI VIL GERNE BETALE FOR DET. Kontakt Palle på tlf. 40114474 eller palle@pallehus.dk, hvis du har lyst til at give en hånd med.
Vedr. BMV's veteranrally nr. 45 ”Bornholm Rundt” der køres i weekenden d. 1. & 2. juli 2023, fra ”Cirkuspladsen” (ved Domen), Strandvejen 2, 3770 Allinge...

Desværre har sygdom/ ferie både hos os og vore eksterne samarbejdspartnere TeamBornholm/Event -It, gjort at vi endnu ikke er

klar med tilmeldingskuponen og der kan desværre gå en lille måned endnu inden vi kan lægge et link op på vor hjemmeside www.bornholmsmotorveteraner.dk og Facebook side: BMV Bornholms Motor Veteraner. Så ha' lidt tålmodighed, den skal nok komme op senest medio december og alt andet vedr. løbet er på plads, dvs. rute, spisning med mere...

Vi skal også have etableret et nyt rallyudvalg til Bornholm Rundt 2023 som jo køres fra Cirkuspladsen i Allinge lørdag d. 1. og søndag d. 2. juli, så skulle der være nogle der har lyst til at deltage i planlægningen, så kontakt undertegnede på tlf. 4011 4474 eller på mail: palle@pallehus.dk

EFTERLYSNING. Vi mangler også en ny redaktør til vor hjemmeside: www.bornholmsmotorveteraner.dk. Den trænger til en kærlig hånd og lidt omsorg. Så har du lyst til at styre den, så kontakt lige Palle...

Det var hvad jeg lige havde valgt at nævne her og nu, så jeg vi slutte med at ønske jer alle en rigtig velsignet jul og et godt og lykkebringende nytår, samt håbe at se jer til vores arrangementer hen over vinteren i klubhuset - det er vores eget hus, så det skal bare bruges og husk at I kan også leje det til fester o.lign. Husk også, at hvis I har forslag eller kommentarer så kontakt en af os i bestyrelsen.

HUSK, AT KONTINGENTET SKAL VÆRE BETALT D. 1. JANUAR 2023, OG DU KAN

Swift 1914

Svend Edvard Nielsen Lemvig (6.12.1927 - 20.9.2020) er kendt af mange i veterankredse på Bornholm og blandt folk med interesse for teknik.

Svend havde en bil, en Swift 1914, som hans arvinger har udlånt til Bornholms Teknisk Samling i foreløbig årene 2023 og 24.

Firmaet The Coventry Sewing Machine Company blev grundlagt af James Starley i 1859.
Fra 1869 fremstillede man cykler, fra 1898 motorcykler og i 1900 eksperimenterede man med en tidlig bil i 1900. I 1902 blev der dannet et separat firma for motorkøretøjsproduktion og registreret som Swift Motor Company. Den videre historie må du selv finde, men den sidste Swift-bil var 1930 Cadet.

Begyndelsen for Svends Swift.

Povl Rosenlund Lundt (1902 - 1976) døde og af boet købte/fik Svend en Swift-motor, muligt også gearkasse og nogle stænger til kaleche.

Så fortælles det, at "Svend rejste land og rige rundt" og gjorde notater. Dansk Veteranbil Klub i Næ-

OVERFØRE KR. 250.- ELLER KR. 350.- FOR PAR, TIL FORENINGENS KONTO I ARBEJDERNES LANDSBANK PÅ KONTO NR. 5340-0242120 – ELLER MOBILEPAY 814604 - MEN HUSK AT SKRIVE NAVN OG ADRESSE PÅ. MAN KAN SELVFØLGELIG OGSÅ BETALE NÅR MAN KOMMER PÅ MEDLEMSMØDERNE.

Med venlig hilsen

Palle Kejlstrup,
formand for BMV
tlf. 4011 4474

OBS! Tilsidst lige den sædvanlige bøn fra mig. Jeg sender jo en mail rundt til alle de medlemmer der har mail-adresse med en reminder om hvad der sker på medlemsmøderne etc. Men det er kun ca. 160 medlemmer vi har mailadresse på, så hvis der er nogen der har mail og ikke modtager mail fra mig, så er det fordi at jeg ikke har jeres mailadr., så vær lige rar at sende mig en mail på: palle@pallehus.dk, så kommer I på maillisten fremover. Husk også at melde flytning så vi altid har den rigtige adresse på jer. Vi vil også gerne have jeres mobiltelefonnumre, så vi også af den vej kan sende jer meddelelser – SÅ HUSK MAILADRESSE OG MOBIL-TELEFONNUMMER TIL MIG...

JULEAFSLUTNING

Kære medlemmer i Bornholms Motor Veteraner

Traditionen tro, holder vi juleafslutning torsdag d. 8. december, og vi gør det i 2 tempi. Fra kl. 18 til 19.30 er der spisning og fra kl. 19.30 starter vor julebanko...

Derfor vil vi gerne invitere vore medlemmer til afslutningsmiddag med flæskesteg og Ris A La Mande kl. 18.00. Det koster kr 145.- pr. pers. excl. drikkevarer.

Max. 60 personer. Tilmelding efter først til mølle osv. osv.

Vi kan også godt bruge nogle hjælpere til servering og afrydning m.m.
Tilmelding til Palle på tlf. 40114474 eller palle@pallehus.dk SENEST d. 5. dec.

Kl. 19.30, starter vores traditionelle julebanko for alle, hvor vi også sælger lidt kaffe samt selvfølgelig øl og vand til de sædvanlige fornuftige priser.

Med venlig veteran julehilsen

På bestyrelsens vegne

Palle Kejlstrup,
formand for BMV
Tlf. 4011 4474

dæk og slanger.

Den renoverede Ford Kølner motor er lagt i rammen, så umiddelbart skulle undervognen nu være klar.

Så nu er det karosseriet der står for tur. Den skal selvfølgelig monteres med den oprindelige 2 dørs karosse. Denne er i umiddelbart fornuftig stand, hovedparten af pladearbejder er lavet, men træet i den øverste del incl. taget skal renoveres og en del fornyes.

I de 2 dørs modeller er den bærende konstruktion udført i metal, i modsætning til de 4 dørs hvor hele den bærende bund er en trækonstruktion.

Nis Jordt-Petersen.

(14) Brev til bestyrelsen nr. 1866 af d. 6/7-1931.

(15) Bornholms Tidende d. 2/10-1929.

Fotografier: Bornholms Ø-Arkiv, Bornholmskebilleder.dk.

De findes stadig

Status på Ford A 1931 renovering.

Rammen til den 2 dørs Ford A er nu rengjort og malet, bremser og styrtøj rengjort, smurt og justeret, og ikke umiddelbart behov for yderligere i første omgang.

De 5 fælge er sandblæst og pulverlakeret og så monteret med nye

Jette & Uffe Wridt.

De har denne Triumph TR6 årgang 1969.

Johs Aarup.

Han har denne Ford Fairlane 500 Galaxie Sunliner

samt 1967 Mostard Yvonne 306LD campingvogn

og denne MGB årg. 1964.

GENERALFORSAMLING i Bornholms Motor Veteraner.

Hermed indkaldes til ordinær generalforsamling torsdag d. 13. april 2023 kl. 19.00 i klubhuset på Mulebyvej 13, hvor der er gratis the/kaffe og kage. Dagsorden er som følger:

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning.
3. Kassereren aflægger det reviderede regnskab.
4. Fastsættelse af næste års kontingent.
5. Behandling af indkomne forslag.
6. Valg af bestyrelsesmedlemmer og bestyrelsessuppleant.
7. Valg af revisor.
8. Eventuelt.

Ad pkt. 4: Bestyrelsen foreslår uændret kontingentet 250.-/350.- kr.

Ad pkt. 5: Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen skal være bestyrelsen i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen.

Ad pkt. 6: På valg til bestyrelsen er: Palle Kejlstrup, Henning Ipsen, der og Torben Nielsen der alle modtager genvalg.

Ad pkt. 7: På valg er revisor Nis Jordt Petersen og revisorsuppleant Lisa Mikkelsen, der begge modtager genvalg.

Kun medlemmer, der har betalt kontingent har stemmeret.

HUSK, at kontingentet SKAL være betalt senest d. 1. januar 2023, og du kan overføre kr. 250.- eller kr. 350.- for par, til foreningens konto i Arbejdernes Landsbank kto. nr. 5340 0242120, eller mobilpay 814604. Husk afsender.

Bestyrelsen.

stadig H.P. Holm, der stod for bilernes daglige drift i de første to-tre år efter overtagelsen.

Fra den 4. okt. 1929 blev Svaneke-ruten, efter krav fra Amtet, omlagt til at køre fra Rønne over Vestermarie Kirkeby og derfra ad den daværende landevej gennem Smørenge til Aakirkeby-landevejen. (15). Derved undgik den at køre parallelt med jernbanen på et stykke af vejen til Aakirkeby. Samtidig blev almindelige billetter gyldige både til jernbane og rutebil.

(1) Bornholms Tidende d. 7/3-1923.

(2) Ibid. d. 6/4-1923.

(3) Ibid. d. 24/4 og 11/5– 1923.

(4) Bornholms Tidende d. 12/5– 1924.

(5) Ibid. d. 10/7-1923

(6) Ibid. d. 22/5-1925.

(7) Ibid. d. 1/7-1926.

(8) Bornholms Tidende d. 25/6-1925.

(9) Ibid. d. 10/7-1926.

(10) Ibid. d. 27/-1928.

(11) Ibid. d. 19/8.1929.

(12) Brev til bestyrelsen nr. 1847.

(13) Breve til Nexøbanes bestyrelse nr. 1748 og 1751.

til Almindingen, hvorfra den efter et passende ophold returnerede over Gudhjem og Allinge for at fortsætte til Rønne om aftenen..(7).

Som alle andre transportselskaber var man ude for nogle uheld. Således skete det, at rutebilen fra Gudhjem ved middagstid den 25. juni 1925 kørte i grøften ved ”Virkelyst” lige uden for Rønne, fordi et dæk punkterede. Inden bilen var standset helt, tørnede den mod et træ. Farten var dog så ringe, at ingen kom noget til. (8).

Den 9. juli 1926 om aftenen punkterede rutebilen tre gange. (9). En anden vogn måtte hidkaldes for at føre passagererne til Rønne. Og den 7. juli 1927 står at læse i avisen, at da Svaneke-bilen i aftes passerede slagteriudsalget på Ll. Torv i Rønne, stødte den mod markisen, hvorved flere ruder i bilen knustes.

Endelig skete den alvorligste ulykke den 27. juli 1928, da rutebilen om formiddagen nord for Hasle påkørte en dreng, som kom slemt til skade. Bilen fik benzinrøret revet over og passagererne kørte videre med postbilen fra Bornholms Automobilselskab. (10).

Fra 1. sept. 1929 overtog de bornholmske jernbaner Milners rutebiler, eftersom han fra den dato var ansat som Driftsbestyrer på prøve ved banerne. (11). Man kunne jo ikke have en driftsbestyrer, der drev konkurrerende bilruter. Et år efter blev han fast ansat, og banerne betalte ham nu 15.000 kr. for virksomheden og dens tre biler. (12). Det var I 594, der benævnes som turistbil, medens I 631 og I 1334 benævnes rutebiler. (13). I 1334 vides der ikke noget specifikt om. Banerne overtog tillige Milners garage i Grønnegade 26 i Rønne. (14). Det var dog

Sommerens arrangementer for både 2 og firehjulede køretøjer har budt på mange gode oplevelser for deltagerne.

MG tur til Bornholm 30. juni til 7. juli 2022.

Tekst og fotografier ved

Teddy Berthon Iversen

medlem 2082

Et besøg på Bornholm i MG`en havde i flere år været på ønskesedlen for både os og et vennepar fra Sønderborg, og i år blev det til noget. Det blev oven i købet til deltagelse i ”Bornholm Rundt”. Den gamle ”63`er” blev grundigt efterset og serviceret inden start. Vi startede fra Ribe i godt vejr og kalechen nede, og det blev kun mere og mere sommer, som vi nåede østover. Små veje, så længe vi kunne, og da vi nødvendigvis måtte på motorvej, opstod der hurtigt kødannelse. Større uheld åbenbart, for det gik helt i stå, og er der noget min MG ikke

kan lide, så er det langsom kø-kørsel. For nogle år siden på vej til Øland, blev motorolien så varm (tynd), at det dryppede ud af instrumentet. Denne gang kom vi efter en times kø til en afkørsel og gav den noget luft. Det hjalp både på temperaturen og køen, for da vi kom tilbage, var køen væk. Videre til færgen i Køge. Her skal man tage sig i agt, for den afgår kl. 00.30, og en forveksling af datoer kan nemt opstå. Vi ankom i god tid og mødtes med vennerne til en lille frokost på torvet i Køge. Ankommet til færgen blev vi oplyst om en forsinkelse grundet motorproblemer. Afgang kl. 0300, - arghh, det var surt ! Til gengæld var ankomst til Rønne så omkring kl. 10 og morgenmaden gratis. Med ombord var adskillige køretøjer, som også skulle deltage i løbet om lørdagen. Skibet havde i øvrigt et rigtig fint gratis soverum med udmærkede køjesenge.

Ankomst til solskinsøen, hvor vi legede turist i Rønne. Ingen behov for frokost, da der blev taget godt fra ved morgenbordet ombord. Efter et par timer startede vi MG`erne og satte kurs mod Nordvig Bed & Breakfast i Sandvig. Dejlig tur op langs vestkysten. Vi blev modtaget med åbne arme og hurtigt indlogeret. Jeg var af en gammel arbejdskollega fra Maersk-Air tiden (fastboende og også MG-ejer) blevet henvist til Nordvig, - hvor ejeren også er en kollega fra det gamle firma. Vi måtte så lige en tur gennem ”Memory Lane”, - og den bliver da kun kønnere og kønnere hver gang man tar den! Et regnvejr skulle passere om aftermiddagen tog den en tur den anden vej rundt og kunne således transportere turister fra Nordlandet til aftendamperen mod København.

I 1924 gives dog tilladelse til at køre til Hammershus (4), og allerede fra sommeren 1923 går Svanekeruten over Ibs kirke (5), (Svaneke Automobilselskab havde nu fået tilladelse til at køre på ruten Svaneke-Aarsdale-Nexø).

Fra 1925 kørte turistruten ikke længere omkring Østermarie, men direkte til Almindingen fra Østerlars og videre over Aarsballe til Rønne. (6). Fra 1926 kørte bilen ikke længere til Rønne, men kun

Den nye rutebil til Allingeruten, I 631, holder foran Selskabets garage i Grønnegade, Rønne. Det er Milner, der står ved siden af. Maj 1923.

Den kørte fra Rønne om morgenen i passende tid efter damperens ankomst og returnerede fra Svaneke sidst på eftermiddagen kørte den igen til Svaneke for at være tilbage i Rønne i god tid inden damperen gik til København. (2).

Den anden bil ankom den 11/5-1923 (3) og blev indsat på en sommerrute, der gik fra Rønne om morgenen over Hasle og Vang til Allinge og Sandvig. Milner ville egentlig gerne køre helt til Hammershus, men Byraadet mente, at vejen dertil ikke kunne klare den trafik. Efter et ophold kørte den videre over Olsker-Rø-Gudhjem-Østerlars-Østermarie-Almindingen-Aarsballe og Ringeby til Rønne. Ud på ef-

I 594 til Svanekeruten holder ved Missionshotellet i Rønne.

nen, men da vi var på solskinsøen, regnede jeg ikke med de store mængder. Havde bare lukket tonneaudækkenet og lagt et støvdækken over. Da vi så senere sad i Orangeriet og spiste vor dejlige mad, måtte jeg flere gange ud og fjerne ”pytter”, - og til sidst sætte kalechen op. Så ku` han lære det. Det var så også sidste gang, vi oplevede noget vådt fra himlen derovre.

Tidligt op lørdag, idet vi skulle være på pladsen ved ”Domen” i Allinge klokken 08.00. 150 køretøjer skulle placeres og have startnummer samt kørevejledning. Det gik som smurt, - de har prøvet det derovre 44 gange. Køretøjerne blev sendt afsted i hver sin retning med 2 mi-

nutters mellemrum. Bornholm rundt i hhv. højre og venstre volte. Se billede af øen og ruten. 6 poster med sjove øvelser, hvor det gik ud på at få færrest point ved at komme tættest på. 1) Markere en bestemt afstand eks. 5m, 2) gætte en rund rems aflange afstand, 3) hæve en donkraft med en skruemaskine til en bestemt højde, 4) droppe en skive i en spand vand nærmest centrum, 5) få lige lange ender på en snor, der er snoet hhv. 4 og 5 gange rundt om dine hænder (ret spøjst), 6) kaste en dartpil over skulderen til en dartskive, hvor centrum gav 0 point.

Imellem disse øvelser fik vi smukke oplevelser på de små krogede veje rundt på øen.

ning på Comwell i Køge, inden hjemturen næste dag. Der var planlagt 2 stop på denne tur, nemlig Ringsted Outlet og familiebesøg i Odense.

De 2 MG`er levede på hele tuen op til vore forventninger og gav ingen problemer. Turen til Bornholm og alle ture på øen blev kørt i solskinsvejr med kalechen nede, og det var først på turen fra Køge og hjem mod Ribe, at kalechen måtte op. Endnu en skøn MG-tur ført til protokols.

Teddy Berthon Iversen / medlem 2082

Milners Rutebiler

Af Bent Boesen, DBJ.

Den unge ingeniør Christopher Milner var noget af en iværksætter. Ud over at være med til at bygge den nye Sydhavn i Rønne satte han flere projekter i gang. Han etablerede således et rutebilselskab, der trådte i virksomhed i 1923 (1). Han stod ikke selv for den daglige drift, men havde indgået aftale med vognmand H.P. Holm, Storegade i Rønne, der stod for den del af sagen.

Ruteautomobil Bornholm hed selskabet, og det indkøbte to rutebiler af mærket Audi med 22 siddepladser i hver.

Den ene ankom den 5/4-1923 og skulle bruges på en rute fra Rønne ad landevejen til Aakirkeby, videre over Egeby til Nexø og derfra over Aarsdale til Svaneke.

kunst og kreativitet, når det er bedst. Langs vandet i Allinge er der anlagt en gangbro i hårdttræ henover klipperne, så selv gangbesværede og kørestolsbrugere kan komme ud og gå på klipper. Med tiden skal broen fortsætte helt til Sandvig.

Efter morgenmaden onsdag skulle der pakkes og tages afsked med vore værter på Nordvig Bed & Breakfast. Vi har været glade ved opholdet og synes Sandvig er et godt udgangspunkt for besøg på Bornholm. En sms fra færgeriet meddelte os, at færgen stadig havde motorproblemer, hvorfor afgang fra Rønne blev en time tidligere, med efterfølgende rettidig ankomst til Køge. Der var dog god tid til lidt mere sightseeing på øen. Vi havde fået et tip om en vandretur ved Randkløvedal syd for Saltuna på østkysten. Området blev fredet allerede i 1905. Skøn tur med fantastisk udsigt til Christiansø og Frederiksø. Herefter gik turen til Østerlars rundkirke. Finurlig og interessant byggestil, hvor en hul murcylinder 6 m i diameter danner fundamentet. Flere stokværk viser, at der også har været forsvarsmæssige formål med byggeriet. Via en smal og ubekvem trappe kan man komme helt op til øverste stokværk. Her kan man se imponerende håndværk- et virvar af støttespær med en lodret bjælke, kaldet ”Konge” i midten.

Inden ombordkørsel på færgen blev frokosten indtaget på torvet i Rønne. Sejlturen blev tilbragt i udmærkede stole i hvilesalonen. Ankomst til Køge kl. 22.30. Vi havde besluttet at tage en overnat-

De havde virkelig været på udkig efter kringlede ruter. Vi var så heldige, at en ældre herre, som kørte alene, spurgte om han måtte følge efter os, - naturligvis. Jeg havde så en Rolls Royce Cabriolet i bakspejlet under hele turen, - ganske fornøjeligt ! MG forrest, selvfølgelig. Et par motorcykler af ældre dato fik problemer undervejs, men ellers hørte vi ikke om problemer. Festmiddag om aftenen i gåafstand fra vore senge, - bedre kan det da ikke blive. Vi var dygtige, men ingen præmier. Det var heldigvis yngre mennesker, der løb med præmierne, hvilket jo ikke er værst. Der blev danset til en lokal ”Kandis”, og motorcykelfolkene er altid ivrige til at byde op til dans, - herligt.

Søndag skulle bruges til afslapning og vandring i området omkring Hammeren. Skøn morgenmad på et lidt mere for os pensionister passende tidspunkt. Derefter af sted på gåben på ”Stenhuggerstien” lige nord for Sandvig, - pragtfuld natur. Vi kom rundt om både Hammer Sø og Opalsøen, hvor man fra et højt punkt kunne glide på en wire lige ned i søen, - og der var ”run på” af unge mennesker. Næsten hjemme, faldt vi over restaurant ”Ella” ved sandstranden, hvor vi indtog en skøn frokost. Efter et strandbad, var det tid til indkøb af grillmad, inden vi tog plads foran storskærmen for at følge Tour de France løbet ind til Sønderborg. Efter maden en spadseretur på den nu asfalterede nedlagte jernbanestrækning til ”Russergravene” i Allinge.

Mandag startede vi MG`erne og kørte til Hammer Odde Fyr, som er åben og giver et informativt indblik i datidens fyr-historie. Fantastisk flot udsigt hele vejen rundt på toppen af fyret. Videre til Hammershus, som jo er et ”must” når man er på Bornholm. Stort og interessant. Ved middagstid mødtes vi med MG-vennen, - og så var vi 3 røde MG`er, der kørte til Vang Granitbrud i Ringebakkerne. Vi fik set, hvor granitfundamentet til Storebæltsbroen blev brudt og udskibet. Fantastisk natur. Efterfølgende frokost ved vandet i Hammer Havn. Udover ”åbenbil” kørsel, indbød det flotte vejr endnu engang til bad og grillmad.

Tirsdag gik turen sydpå langs østkysten i roligt tempo med stop i Gudhjem, Listed og Svaneke. Frokosten var planlagt hos Nexø Røgeri, og det var en god ide. Menuen stod selvfølgelig på en flot ”Sol over Gudhjem”. Turen fortsatte sydpå gennem Dueodde og Pedersker, hvorefter vi kom til et af højdepunkterne, - i hvert fald for de to kvindelige deltagere, - nemlig stop ved Boderne. I et par gamle gårde har Stærmose indrettet et slags ”Designer Outlet” med stort udvalg af tøj m.m. Der gik lidt tid med det, - hmmm ! Omsider videre mod Åkirkeby til endnu et højdepunkt. Det var en vandring på Klintebakken syd for byen, hvor det Skandinaviske Grundfjeld er fuldt synligt. 400 – 600 millioner år urgammel granitlag bryder op gennem de yngre aflejringer af sandsten. Flotte beskrivelser hjælper på forståelsen af de geologiske fænomener. Besøg anbefales. Hjemtur gennem de enorme skovområder ved Almindingen. Køresveden blev skyllet af med endnu et strandbad.

Vi havde aftalt med vore lokale venner, at mødes på Allinge Røgeri for aftensmad og underholdning. Travlhed, - men heldige med at finde et godt bord, - og lidt efter stod skønne Tamra Rosanes foran os og sang og spillede Country musik. Hun blev akkompagneret af Morten Wittrock på keyboard, og han gjorde det fantastisk. Absolut værd at lytte til og kigge på! Lidt senere dukkede Tobias Trier op og deltog med sin guitar. Vennerne boede lige i nærheden, og vi blev inviteret med indenfor for at se Marianne Klithammers keramikværksted og butik. Bornholmsk